

MAGYAR NÉP

KÉPES HETILAP

Előfizetési árak:
 egész évre 150.— L., félévre 85.— L.
 Egyes szám ára 4.— L.
 Külföldre egész évre 250.— L.

FŐSZERKESZTŐ:
 GYALLAY DOMOKOS

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 CLUJ,
 Strada Baron L. Pop 5. szám.
 Megjelenik minden szombaton.

Dezérék találkozása.

Mussolini nagy meglepődést szerzett a világ közvéleményének, amikor utrakelt Németország meglátogatására. Azóta, hogy Olaszország sorsát intézi, mindössze fényel és melegséggel fogadta Olaszország vezérét. Nemcsak legkiválóbb vezető emberei vonultak föl Mussolini tiszteletére, de a fegyvergyárak, hadiipar vál-

kétszer hagyta el hazáját, ez utjai közül is egyik Afrikába, az olasz gyarmatokra vezetett.

Milyen céllal történt a látogatás, mik lesznek következményei?

Egyelőre csak a külső körülmények ismereteseink előttünk. Németország óriási

lalatok is bepillantást engedtek a magas méltóságú látogatónak a maguk munkájába. A nép pedig milliós tömegekben jelent meg azokon az ünnepeken, amelyekkel Mussolini és Hitler beszédeinek meghallgatására rendeztek.

A világ közvéleménye, persze, nem

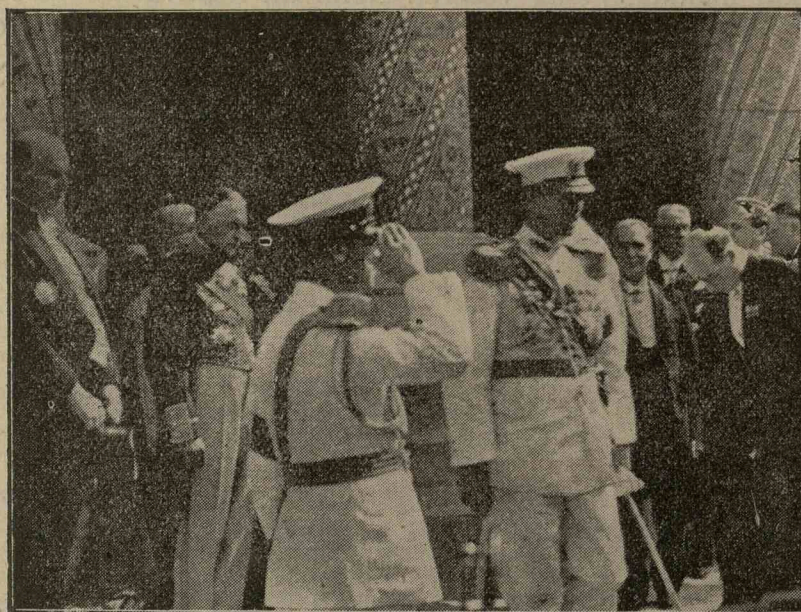
az ünnepekre, nem is a nyilvános beszédekre kíváncsi, hanem arra, hogy Olaszország és a Németbirodalom vezető emberei, milyen kérdésekről tárgyaltak és milyen megállapodásokra jutottak zárt ajtók mögött. Mindezekre, egyelőre, csak következtetni lehet.

Legfontosabb közös ügyük, ami különben a Hitler és Mussolini nyilvános beszédeiben is kifejezésre jutott, a bolsevizmus ellen való küzdelem. Erre nézve bizonyosan közös védelmi eljárásokban állapodtak meg.

De milyen megállapodást kötöttek Olaszország Földközi-tengeri helyzetének

védelmére, amit Abesszinia meghódítása tett időszerűvé? Hiszen éppen a látogatás napjaiban lepték el a Földközi-tengert az angol és francia hadihajók százai, hogy Olaszország ellen tüntessenek. És milyen terveket fogadtak el Középeurópa zavarainak rendezésére, ahol viszont Németország követel magának vezető szerepet? Milyen eszközökkel akar küzdeni Németország gyarmatainak visszaszerzéséért s küzdelmét Olaszország milyen mértékben fogja támogatni?

A világ közvéleménye ezeket a megoldásokat annál inkább ismerni szeretné, mert jórészt ezektől függ a világ békéje.

Románia is gyászolja Masaryk halálát.

A kisantant államai nagy bensőséggel vettek részt Massaryk elnök gyászolásában. Ugy emlékeztek meg róla, mint a kisantant létrehozójáról. Képünk a románai gyászünnepegek egyik jelenetét ábrázolja, amelyen Öfelsége is résztvett.

A kiskazda szobra.

Tóth Ferenc a Magyar Alföldön, Nagykőrös városában volt egyszerű földművelő kiskazda. Nevét és munkásságát feledhetetlenné tette az által, hogy az ő kezdeményezésére indult meg a város határában levő futóhomok területek megkötése gyümölcsösök és szőlők telepítése útján. A hálás utókor B. Tóth Ferencnek, az egyszerű kiskazdának Nagykőrösön szobrot emelt. Képünkön a szobor leleplezési ünnepét mutatjuk be, amint Darányi Kálmán miniszterelnök a szobor felavató beszédet tartja.

Mi lesz az almatermással?

A mezőgazdasági termékek értékesítésének módját — amint azt mult számunkban sajnálkozva állapítottuk meg — mi, erdélyi magyarság, nem találtuk meg kellő mértékben. Pedig a szervező munka, amint a vásárhelyi vajgyár példája mutatja, sikeresen dolgozhatik ezen a téren.

Az értékesítés állapotával, amint tárgyi adatokból és nyilatkozatokból következtetjük, azok sincsenek megelégedve, akiknek munkakörébe esik ez a feladat. Dr. Szász Pál, az Erdélyi Gazdasági Egylet elnöke egyik közelebbről tartott beszédében szintén kedvetlen nyilatkozatot tesz az értékesítés ügyével kapcsolatban. — Ma annyira szervezetlen a gyümölcsértékesítés kérdése, — mondotta — hogy ősszel a gazdák eladják potóm áron a termésüket, télen pedig a városi fogyasztó komoly összegekért sem kap jó árut.

Megvalljuk, minket is éppen az almatermés idei sorsa indított az értékesítés ügyének szorgalmazására. Ma az erdélyi magyarság legégetőbb kérdése, amint azt nemcsak az elnöki nyilatkozatból, de érdekelt kisemberek aggodalmas kérdéseiből, tudakozódó leveleiből is megállapíthatjuk.

Mi lesz a szép erdélyi almatermással most, amikor egyéb termények meglehetősen jól fizettek a gazdának? Lesz-e vevője, elszállítója az erdélyi föld eme nemes, értékes adományának?

Azt hisszük, hogy gazdasági szerveinknek ezt a kérdést sürgősen figyelmük és munkásságuk főtárgyává kellene tenniük. Mindenesetre az ügyet szolgálja az a gondolat is, amit dr. Szász Pál idézett beszédében fölvet, hogy tudniillik a gyümölcsértékesítés érdekében Nagyenyeden állandó kiállítást kellene rendezni.

De ez a kísérlet, véleményünk szerint, nagyon kis részletét érintené a nagyméretű feladatnak.

Az érdemleges megoldást az volna, ha — miként ezt a szász gazdasági egyesület végzi — a mi gazdasági szerveink is a gyümölcs megvételét és elszállítását üzletileg biztosítani tudnák. De amig idáig fejlődünk, bizonyosan tekintélyes idő fog eltelni. A termelőt megszervezése mellett ugyanis biztosítani kell a belföldi és külföldi piacok kereskedőivel való üzleti összeköttetést.

Azonban gazdasági szerveink már ma nagyértékű munkát fejthetnének ki az erdélyi magyar gazdák gyümölestermésének meghirdetésében, tovább ajánlásában. Vevőt hívatnának a gyümölcs megvételére, piacokat kutathatnának föl, összeköttetéseket teremthetnének. Nemes értelemben vett, önzetlen, de annál buzgóbb ügynökei lehetnének a gyümölcsös-kertek áldott kincseinek.

A gazdanép többet értene ebből a munkából, mint a legszebb, legünnepesebb szavakból!

Külföld.

Olasz-német szövetség. A világpolitika múlt hetének legnagyobb jelentőségű eseménye Mussolini németországi utazása. Ezt az utazást már régóta készítették elő, de végrehajtásával vártak a külpolitikai helyzet olyan alakulására, amely az utazás jelentőségét — ha ez egyáltalán lehetséges — még növeli.

Az olaszok vezére elsősorban Münchenre látogatta meg. Azt a várost, ahol a fasizmus szülőhelye. Innen Berlinbe utazott s itt Hitlerrel folytatott többszöri tanácskozás után a múlt évi világtorna, az olimpiasz területén Hitlerrel együtt beszédet mondott, még pedig német nyelven. A Hitler beszéde hangsúlyozta Németország teljes katonai felkészültségét, de teljes békekészségét is, valamint Olaszországgal való egységét. A beszéd tehát elég mérsékelt volt, valószínűleg azért, mert Hitler nem akarja maga ellen hangolni az angol közvéleményt, legalább is addig nem, amíg Németország gyarmati igényei nem nyernek elintézészt.

Annál keményebb volt a Mussolini beszéde. Elsősorban Olaszország soha el nem muló háláját fejezte ki azért, hogy Németország nem vett részt az Olaszország ellen az abesszin háború idején elrendelt gazdasági megtorló rendelkezések végrehajtásában. Azután azt jelentette ki, hogy Olaszország jelszava a béke, s hogy az egyetlen komoly demokrácia a német és az olasz kormányzat, míg a többi kormányzat, azok, amelyek a fasizmus és a nemzeti szocializmus ellen harcolnak, egy urnak szolgálnak, még pedig a harmadik internacionálénak, vagyis a bol-

sevizmusnak. Ezután azt a véleményét fejezte ki Mussolini, hogy rövid idő alatt egész Európa fasiszta lesz s akkor egyesült erővel le fogják dönteni az emberiség két szélsőségét: Genfét és a bolsevizmust és megteremtik az igazi békét. Addig is Németország és Olaszország együttesen és határozottan halad európai céljai felé.

A beszédet a három milliányi tömeg nagy lelkesedéssel fogadta és viharosan ünnepelte az olaszok vezérét, aki előtt azután elvonult a német hadsereg minden alakulata. Nem kell külön kiemelni, hogy az egész ünnepség rendezése mintaszerű volt. Ez Németországban természetes.

A berlini beszédeknek külföldön is nagy hatása volt. Az angol és a francia újságok egyformán elismerik, hogy a Hitler beszéde mérsékelt volt, viszont a Mussolini beszédének éles hangját nem látják megokoltnak, a francia újságok pedig még megemlítik, hogy nem hiszik, hogy Franciaországnak a fasiszta uralomból haszna volna.

Általános feltűnést keltett, hogy a berlini ünnepélyre csak a magyar és az osztrák követek kaptak meghívást.

A Földközi-tenger békéje. Az angol-olasz- és francia tengerészeti szakértők megegyeztek a Földközi-tenger ellenőrzésének módja tekintetében. E szerint Olaszország a franciaországi Marseille-től Algirig terjedő tengerészen végezné az ellenőrzést. A megegyezést azonban az érdekelt kormányoknak jóvá kell hagyniuk és éppen ebben van a

helyzet nehézsége. Az angol és a francia kormányok ugyanis egyidejűleg jegyzéket intéztek az olasz kormányhoz a Spanyolországban harcoló olasz önkéntesek visszahívása végett s Mussolini aligha lesz hajlandó erre, különösen berlini nyilatkozatai után. Ha tehát az olasz kormány a megegyezéshez nem járul hozzá, a tengeri ellenőrzés továbbra is Anglia és Franciaország feladata marad. Vagyis a bonyodalmakra okot adó helyzet nem változik.

A Kisantant tárgyalásai Magyarországgal. Megirtuk már, hogy Magyarország és a kisantant államai között Genfben tárgyalások folytak kölcsönös viszonjuk javítására és szorosabb gazdasági kapcsolatok létesítésére. A tárgyalás kiterjedt a kisebbségi kérdésre is, mert Magyarország természetesen kívánta a nemzetközi szerződéssel megállapított kisebbségi jogok megvalósítását, a maga részéről késznek nyilatkozva saját kisebbségei akadálytalan fejlődésének biztosítására. A tárgyalások — sajnos — éppen ennél a kérdésnél felnektek meg, de végleg nem zárultak le. Hodzsa cseh miniszterelnök vette kezébe az ügyet és dolgozik az ellentétek elsimításán, egyelőre a kisantant kebelén belül. Ezért komoly kilátás van a tárgyalások mielőbbi felvételére s azok alapján megnyugtató eredményre. Adja Isten, hogy ez minél előbb bekövetkezzék. Hiszen a jó eredmény ránk nézve életkérdés, a sikertelenség pedig nemcsak a mi kárunk.

Kérjen mutatószámot gyermeke számára az

Uj Cimborá

című képes gyermeklapból. Megjelenik havonta háromszor. Előfizetési díj egész évre 200, félévre 100, negyedévre 50 lej. Szerkesztőség és kiadóhivatal Cluj Str. Baron L. Pop 5.

Román politikus az elszietett körlevél ellen.

Az elmúlt hétnek két olyan eseménye volt, ami a magyar népet és általában a kisebbségek szélesebb rétegeit érdeklik. Az egyik belföldi esemény: Dinu Brătianu, a liberális párt elnöke Brailában rendkívül érdekes és figyelemreméltó politikai beszédet mondott. A választóihoz szólt, de beszédében, mint a multban is nagyon sokszor, a kisebbségeket érdeklő kijelentéseket tett. A háboru után Romániához csatolt területek gazdasági helyzetéről szólva kijelentette: „Ha ezeken a területeken az ipart és a kereskedelmet kisebbségi elemek építették ki s ha egyes esetekben a román elemet az ilyen vállalatok kizárták, nem szabad siettetni a gyógyulást és nem mérgezzhetjük meg a nemzetgazdaságot olyan gyógyszerek adagolásával, melyek azt szétrombolhatnák. Mint *egy nagy kormányzó párt elnöke kijelentem, hogy minden olyan elszietett intézkedés, amely a demagóg jelszavak nyomása és befolyása alatt történik, végeredményben csak kárára lehet a nemzetgazdaságnak.*

Akik a Dinu Brătianu pártelnök felfogását ismerik s a hasonló természetű politikai nyilatkozatok mélyébe látnak, azok tudják, hogy a nagytekintélyű Dinu Brătianu szavai Pop Valér nemzetvédelmi miniszter körlevelére vonatkoznak, amelyről a Magyar Népi hasábjain már beszámoltunk. Megirtuk akkor, hogy a kisebbségekre, különösen a magyarságra veszedelmes körlevél nemcsak az erdélyi, bánáti és bukovinai vállalatokat érdeklí, hanem a magyar népet is s különösen a gyárakban és iparvállalatokban dolgozó magyar munkástömegeket. Már a körlevél megjelenése előtt alig mertek magyar munkásokat alkalmazni a szóban forgó vállalatok és most ez a veszedelem még hatványozottabb mértékben áll fenn. Valóságos elemi csapás a magyar dolgozó rétegekre Pop Valér körlevelével, amely nem rendelet ugyan, de amint Pop Valér kijelentette, neki meg vannak az eszközei arra, hogy a körlevélben foglaltakat a gyakorlatban is megvalósíthassa.

A Magyar Párt és kisebbségi pártok a körlevél ellensúlyozására szükséges lépéseket megtették. Rendkívül nagy jelentősége van így is Dinu Brătianu Brailában elmondott

beszédének. Nem jelent kevesebbet, mint azt, hogy a liberális párt elnöke nem helyesli a liberális kormány miniszterének, Pop Valérnak intézkedését. Dinu Brătianu azt hangsúlyozza, hogy a közgazdasági életben nem szabad olyan jelszavakra és választási propagandára alkalmas intézkedéseket tenni, amelyek a gazdasági életben zavarokat keltenek.

Ha már Dinu Brătianu, a liberális párt elnöke nem helyesli a Pop Valér-féle intézkedéseket, akkor bizonyára a körlevél sokat veszít az erejéből. Mindezt szívesen állapítjuk meg. Bizunk abban, hogy az alkotmányosság ereje, a törvényesség tisztultabb szelleme és Dinu Brătianu kijelentései védelmet fognak nyújtani a kisebbségi vállalatoknak és az azokban dolgozó magyar tömegeknek.

Különben is a legújabbban kialakuló légkör sem nagyon alkalmas a körlevél végrehajtására, aminek bizonyítására utalunk egy másik nagyon fontos külpolitikai eseményre, ami ugyancsak az elmúlt héten történt. A kisantant államok záróertekezetlén ugyanis ismételtén foglalkoztak a kisantant államok és Magyarország között a jó szomszédi viszony helyreállításával. Sőt hivatalos közleményt is adtak ki, amely szerint *a tanácsülés nagy figyelmet szentelt a Duna-medence államai közötti kapcsolatoknak s különösen a kisantant és Magyarország kapcsolatainak, elhatározva, hogy „kedvező szellemben folytatják a megkezdett megbeszéléseket“.*

Nem jelent ez mást, mint azt, hogy a Duna-medence békéje Európának egyik legfontosabb és legsürgősebben megoldandó kérdése lett s amint a kisantant államok hivatalos közleményéből megállapítható, Magyarország és a kisantant közt rövidesen létrejön a megegyezés, amelynek egyik alapfeltétele a kisebbségi kérdés megoldása. Ilyen légkörben pedig nem jósolhatunk nagy jövőt az iparügyi miniszter körlevelének és sokkal valószínűbb, hogy nálunk is rövidesen a Dinu Brătianu pártelnök által hirdetett elvek fognak érvényesülni.

Ime két fontos esemény, amely szorosan összefügg egymással. Mindkettőből erőt és bizakodást meríthetünk igazságunk érvényesülésére.

Belpolitikai hírek

Csak a hadgyakorlatok befejezése után kerül sor a belpolitikai válság megoldására. A Tatarescu-kormány távozása, vagy maradása körül kifejlődött nyugtalanság egyelőre lecsendesedett. A kormány köréből származó hírek szerint ugyanis az őszi hadgyakorlatok befejezése előtt szóba sem jöhet a kormányváltás kérdése.

Alkotmány-módosítás? A liberális pártban komolyan felvetették az alkotmány módosításának kérdését. Amennyiben újra a liberális párt kapna kormányzásra megbízást és a parlamentet összehívnák, a kormány alkotmánymódosítást fog javasolni. Az alkotmány módosítása elsősorban a szenátus jelenlegi összetételét akarja megváltoztatni. A szenátust ugyanis függetleníteni akarják a napi politikától. Bevezetnék a kinevezett szenátorok rend-

szert és a megválasztott szenátorok megbízatását önműködőleg meghosszabbítanák.

Antonescu magyarázatot kér Pop Valértól. A Genfben tartózkodó Antonescu külügyminiszter Pop Valér iparügyi minisztertől körlevelével kapcsolatban magyarázatot kért. A bucu-restii Curentul című ujság értesülései szerint Antonescu külügyminiszter a kormány választát kéri azokra a kifogásokra nézve, amelyeket genfi körök a romániai iparvállalatok személyzetének románosítására nézve tettek. Pop Valér Dinu Bratianuval és Inculeț helyettes miniszterelnökkel tárgyalásokat folytat, hogy választát a liberális párttal és a kormánnyal egybehangzóan adják meg.

Munkában a karikások. A nemzeti parasztpárt Kézdivásárhelyen népgyűlést tartott. A gyűlésen alig ötvenen jelentek meg. Pop Ghița, volt nemzetipárti miniszter magyarul elmondott beszédében nagy magyar barátinak

mutatkozott. Elítélte a román ujságok kisebbségellenes uszításait, bizonyítva, hogy ez a liberális párt bűne. Kifejtette továbbá, hogy meg kell adni a magyarországnak a gyulafehérvári határozatokban lefektetett jogokat. Nemcsak a magyar nyelvű iskolák életlehetőségét kell biztosítani, hanem még a román iskolákban is tanítani kellene a magyar nyelvet, hogy a román tisztviselők tudjanak magyarul. Vajjon Pop Ghița ezeket a szép terveket miért nem valósította meg akkor, amikor kisebbségi miniszter volt?

Fontos nyilatkozatot tett Bratianu Braillában a román ifjuság törekvéseiről. A kormányzópárt elnökének, Bratianu Dinu-ak a nemzeti munkavédelemmel kapcsolatos nyilatkozatával lapunk más helyén részletesen foglalkozunk. Ezen a helyen a brailai nyilatkozatának az ifjuságra vonatkozó részét közöljük. A megértő szellemben tett nyilatkozatból a következőket emeljük ki:

— Nem szabad belebeszelnünk ifjuságunk fejébe — mondotta Bratianu, — hogy minden megilleti és hogy előkészület és munka nélkül megkaphatja azokat az állásokat, amelyeket elérni óhajt, csak azért, mert román származású. Arra kell biztatnunk az ifjuságot, hogy dolgozzék, bizalmat kell öntenünk bele, hogy higgyen képességeiben és azoknak értékesítési lehetőségeiben.

— A nemzeti egység pártja vagyunk. Az a hivatásunk, hogy az ország összes állampolgárainak és összes osztályainak érdekeit összhangba hozzuk. Nem hirdelünk senki ellen sem felekezeti, sem nemzeti háborút.

Közeledik

**az október 15-iki
nagy és végső huzás**

Egyetlen napon

317 millió Lei-t

osztanak széles a játékosok között!

Ne felejtsék el!

Ujitsák meg sorsjegyeiket!

A kormányzópárt elnökének fenti nyilatkozata azért nagyjelentőségű, mert ugyanezen a gyűlésen kijelentette, hogy a liberális párt tovább is kormányon fog maradni és Tatarescu marad meg miniszterelnöknek. Így tehát a kisebbségekről mondott véleménye a kormány jövő terveinek kijelölése.

Nem szabad politizálni a középiskolákban! A kormány szigorú rendeletet bocsájtott ki, hogy a középiskolákban sem a tanároknak, sem a tanulóknak nem szabad politikai mozgalmakban résztvenniük. A rendeletben a nemzetnevelésügyi miniszter rámutat, hogy a tanárok és diákok politizálása minden tekintetben hátrányos, mert befolyásolja a tanulás sikerét és egyéb téren is sok baj forrásává válik.

Moteanu szenátor Pop Valér tervezetének végrehajtását sürgeti. Moteanu szenátor, a román elemnek a vállalatoknál való alkalmazásával foglalkozó bizottság elnöke, Pop Valér miniszternek előterjesztést tett, hogy a nemzeti munka védelméről szóló törvényt mindenütt szigorúan alkalmazza. Moteanu megállapítja, hogy a vállalatok nem veszik figyelembe a román érdekeket. A szenátor követeli, hogy az olyan vállalatokkal szemben, amelyek a nemzeti munkavédelem elvét nem tartják tiszteletben, szigorúan kell eljárni. Birságokat kell rájuk kiróni és visszaesés esetén az ilyen vállalatoknál le kell állítani a munkát.

Mironescu megint politizálni fog. Mironescu, a nemzeti parasztpárt egykori kormányának volt miniszterelnöke évek óta nem folytat politikai tevékenységet. Közlelebből Mironescu Vaidával hosszas tárgyalásokat folytatott és elhatározta, hogy újra megkezdje politikai munkásságát.

Juhok, szarvasmarhák **májmetelybetegségét** biztosan gyógyítja: EGGER-féle

»MONIL«

Olcsó, megbízható, egyszerű keze'és

Oktoberben jön haza Titulescu. Titulescu, volt külügyminiszter október hónapban fog visszatérni Romániába. A volt külügyminiszter az ország nagyobb városaiban előadásokat fog tartani.

Vérszegény, sápadt, étvágytalan, legyengült és gyakori fejfájásban szenvedőknek teljes gyógyulást nyújt a

Dr. Földes-féle

FERROL Vastáplikör.

A leghatásosabb és legeredményesebb hízoló, erősítő vér és izomgyarapító szer. — Minden gyógyszerárban és drogueriában **100**— Lei egy üveg.

Nemzeti parasztpárti kormány? Bucurestii híradás szerint a liberális párt tárgyalásokat folytat a nemzeti parasztpárttal a kormányutódlás kérdéséről. Inculeț helyettes miniszterelnök többször tárgyalt Mihalacheval, akivel a belpolitikai helyzet kibontakozásának módozatait beszélte meg. A hírek szerint Mihalache kormányában olyan miniszterek is szerepelnének, akik a liberális párt előtt rokonszenvesek.

Akit lefejeztek, mert jegy nélkül akart moziba menni. Rendkívül érdekes riportban számol be a Tolnai Világlapja új száma Kína misztikus különlegességeiről, az emberről, akit lefejeztek, mert jegy nélkül akart a moziba beszökni és sok más megdöbbentő furesaságról.

Játszanak bizalommal a
Loteria de Stat

COLECTURA OFICIALA-nál

Főelárusítóhely: CLUJ, REGINA MARIA No. 46

• Hírek •

Törvény a gyermekek ijesztetése ellen. Az Északamerikai Egyesült Államok Wisconsin állama törvényjavaslatot fogadott el, amely szerint háromévig terjedhető börtönnel büntetik azokat, akik a gyermekeket ijesztetik. A törvényt egy szomoruvégű esetből kifolyólag hozták. Egy városkában egy kisfiút addig ijesztettek az ördöggel, hogy félelmében öngyilkosságot követett el.

Óriási árviz pusztított a Gyilkos-tó környékén. A Gyilkos-tó és a Békás szoros környékén pusztító felhőszakadás volt. A felhőszakadás következtében a patakok megduzzadtak és utjokban mindent elpusztítottak. A Békás községtől nemrég külön vált Damuk községben az árviz harminc házat, sok háziállatot és egész juhnyáját sodort el. Az árviznek három halálos ember-áldozata is van. Az árviz által okozott kár több millió lejre rug.

Rapid vonat Temesvár és Bucuresti között. Temesvár és Bucuresti között a vasutigazgatóság rapid-vonat járatot állított be. A vonat a két város között tíz óra alatt teszi meg az utat.

Nyelvvizsgák a kolozsvári dohánygyárban. A kolozsvári dohánygyár igazgatósága elrendelte, hogy az összes munkásoknak nyelvvizsgát kell tenniük. A rendelet alapján száz magyar munkás fog nyelvvizsgára állni.

A kisállomások is kötelesek a végállomásra szóló vasútjegyet kiadni. A kisállomásoktól utazó közönségnek sok kellemetlenséget okozott, hogy nem kapott a végállomásig jegyet, csupán a legközelebbi nagy állomásig, ahol köteles volt újra jegyet váltani utazása végpontjáig. A vasut vezérigazgatósága elrendelte, hogy a jövőben minden kis állomás pénztára köteles a végállomásra szóló jegyet kibocsátani.

Távíratilag helyezték vissza állásukba az elbocsájtott, hánssági postatisztviselőket. A posta vezérigazgatósága távirati uton intézkedett, hogy a tavaly elbocsájtott tisztviselők és tisztviselőnők közül a temesvári postaigazgatóság 13-at azonnal helyezzen vissza állásába. A tisztviselők már jelentkeztek is, hogy beosztásukat megkapják.

Bíróság elé került az alsócsernátoni harangszó ügye. Pet-rache Joan csendőrőrmester megtiltotta, hogy az alsócsernátoni református templomban reggelenként harangozzanak. Szilveszter Simon harangozó a különös rendelkezés ellenére teljesítette kötelességét és elvégezte a reggeli harangozást. Ekkor a csendőrőrmester közcsendháborítás címén perbe fogta. A Kézdivásárhelyen megtartott tárgyaláson a harangozót felmentették a vád és következményei alól. A csendőrőrmestert utasították, hogy ne avatkozzék az egyház ügyeibe.

Hatezer zarándok vett részt a radnai bucsun. A szatmári és nagyváradai egyházmegyék vezetése alatt lefolyt radnai bucsun hatezer ember vett részt. Nagyváradról és Szatmárról külön vonatok vitték a zarándokokat a bucsu helyére. Az ünnepi, főpásztori misét Fidler István megyéspüspök szolgáltatta. Délután a zarándokok a püspök vezetésével a keresztutat járták végig a radnai kálvárián.

Vilma, holland királynő meglátogatta a párisi világkiállítás magyar csarnokát. Vilma, holland királynő, vejének Bernhard hercegnek és több magasrangú követség tisztviselőnek a kíséretében meglátogatta a párisi világkiállításon a magyar csarnokot. A holland királynő több óra hosszat időzött a magyar csarnokban és nagy élvezettel hallgatta a magyar cigányzenekar muzsikáját. A külföldi újságok megjegyzik, hogy a holland királynő a legkritikább esetben jelenik meg a nyilvánosság előtt és nagyon tetszhetett neki a magyar muzsika, hogy olyan sok időt töltött a kiállítási csarnokban.

Magyar csipke egy lengyel hajó kápolnájában. A Báthory Istvánról elnevezett lengyel, óceánjáró hajó kápolnája számára, a magyar kormány halasi csipkéből készült gyönyörű oltárterítőt küldött ajándékba. A remekművű terítőn négy csipkevarró leány, négy hónapig dolgozott.

Közművelődési ház épül Kolozson. Kolozs magyarsága *Hankó Veress* Károly nyugalmazott főszołgabirónak, az *Országos Magyar Párt* tagozati vezetőjének kezdeményezésére, közművelődési ház építését határozta el. Az ügyben Kolozs magyarsága népes gyűlést tartott. A gyűlésen

megjelentek az országos Központ és a megyei tagozat kiküldöttei is. Megjelentek a gyűlésen dr. *Deák Gyula* országos főtitkár, dr. *Gabányi Imre*, az elnöki tanács tagja, dr. *Vékás Lajos*, a kolozsvári tagozat elnöke és dr. *Szász Ferenc*, a megyei tagozat ügyvezető alelnöke. A gyűlésen nagyszámban vett részt Kolozs magyarsága és a magyarság vezetősége. Egyhangú lelkesedéssel kimondták, hogy a legrövidebb idő alatt felépítik a közművelődési házat. A ház felépítéséhez szükséges összeget Kolozs község lakossága fogja adományozni. A gyűlés végén a résztvevők lelkesen éltették az *Országos Magyar Párt* elnökét, dr. gr. *Bethlen Györgyöt*, a Központ kiküldötteit és *Hankó Veress* Károlyt, aki fiatalos lelkesedéssel és fáradhatatlan buzgalommal vezeti Kolozs magyarságának ügyeit.

Nagy vérhasjárvány van Gyergyócsomafalván. Gyergyócsomafalván a vérhasjárvány óriási méreteket öltött. A járvány nagyon sűrűn szedi áldozatait. Eddig száznál több gyermek esett a járvány áldozatául. A hatóságok szigorú intézkedéseket tettek, hogy a veszedelmes járványt elfojtsák és tovább terjedését megakadályozzák.

Ritka családi öröm. *Loreta Hausmann*, 37 éves newyorki asszonynak gyermeke született. Közvetlenül az örvendetes esemény után értesítést kapott, hogy két leányának is gyermekei születtek. Így a newyorki asszony egyszerre anya és nagymama lett.

A televízió új sztárja: *Alpár Gitta*. Rendkívül érdekes illusztrált cikket közöl erről a *Déli* új száma, mely nagy terjedelműben és gazdag tartalommal jelent meg.

Rendelet-törvénnyel szabályozták a megyei pótadók nagyságát.

Az új közigazgatási törvény 186. szakaszának rendelkezése alapján a községeket csendőrlaktanyák, állami iskolák, tanítói lakások és más közérdekű épületek fentartási és építési költségeinek fedezésére 800—1000 százalékos pótadóval rótták meg. *Megtörtént tehát, hogy a községi lakosságra az egyenesadó tiszteresét vetették ki pótadó címén.* Az óriási terhet nagyon sok község lakossága megfellebbezte és több fellebbezési ügy került a semmitőszék elé. *A semmitőszék az új közigazgatási törvény 186. §-át alkotmányellenesnek minősítette és ezzel megállapította, hogy az óriási adóterheket szabálytalanul vetették ki.*

A semmitőszék döntése azonban a gyakorlatban nem jelentett könnyítést, mert a közigaz-

gatási hatóságok felosztatták az olyan községek választott tanácsát, amelyek nem akarták a hatalmas összegű pótadókat megszavazni.

A sérelmes ügyben most kedvező fordulat következett be. A hivatalos lapban rendelet-törvény jelent meg, amely a pótadó arányát pontosan szabályozza. A nagyfontosságú rendelkezés a következőképpen szól:

„Amennyiben a rendes kiadások nem fedezhetők a rendes bevételekkel, a helyi hatóságok időnként róhatnak ki pótadókat a jelen törvényszakasz alapján a már előirányzott illeték mellé, a következő módon: vármegyék az egyenes adók egységesítéséről szóló törvényben megállapított pótadó (cote additionale) értékének 75 százalékáig, a községek

pedig ugyanezen pótadó 50 százalékáig.“

A rendelet-törvény pontos végrehajtási utasítást is közöl, amelyből határozottan kitűnik, hogy *falvakon nem lehet nagyobb a pótadó, mint a rendes adó fele.* A rendelkezés az elviselhetetlen magasságúra emelt községi pótadók terhét meg fogja szüntetni. A nagyjelentőségű intézkedés általános érdekű, azonban különösen érdeklí a Székelyföld lakosságát, mert a Székelyföldön elviselhetetlenül magasak a községi adóterhek. A királyi rendelet-törvény alapján a tulmagas adókirívásokat meg lehet támadni, sőt a végrehajtás alkalmával is lehet kérni a tulmagas kirívásnak a rendelet-törvény szellemében való arányosítását.

Iparos tanulókat keres a Székely Társaság. A Kolozsvári Székely Társaság tanulókat keres az alábbi szakmákban: kárpitos, pék, kelmefestő és tisztító, fésűs, mézeskalácsos, kádár, cipész Bővebbet a Társaság irodájában, Kolozsvár, Calea Marechal Foch 43.

Súlyos szerencsétlenség történt a Kolozsvár—nagyváradai országúton Bánffyhunad és Kolozsvár között, Kiskapus község közelében, halálos forgalmi szerencsétlenség történt. Fory Lajos motorkerékpárversenyző és egy kíséretében levő nő motorkerékpáron haladtak a nagyváradai országúton. A kiskapusi hágó tetején a motorkerékpár összeütközött egy autómobilal. Fory Lajos és a kíséretében levő nő meghaltak.

Templomavetítés Tamásfalván. A szatmármegyei Tamásfalván szép ünnepség keretében avatták fel a megújított református templomot. Az avatási ünnepélyen résztvevtek Csermák Lajos nagyváradai püspökhelyettes és Boros Jenő szatmári esperes. A templom megújításának érdeme Lengyel László tamásfalvi lelkészé.

Összeütközött két hajó a Dunán. A Lidia és Cernavoda nevű hajók a Dunán összeütköztek. A szerencsétlenségnek több halálos áldozata van.

Az erjedő must áldozatai. A tutovamegyei Fruntiseni községben Stratica Hirika kovácsmester felesége lement a pincébe, hogy bort vigyen fel. Minthogy az asszony sokáig nem jött fel a pincéből, az ura is lement, hogy a késés okát kiderítse. Hétéves kislányuk másnap reg-

gel szülei keresésére indultak. A pincében szüleit holtan találta. A mustból fejlődő gázaknak ő is áldozatul esett.

Elfogták a bukaresti millióslopás tetteseit. Közöltük lapunkban, hogy egyik bukaresti állami hivatalból 12 millió lej értékű állampapírt loptak el. A nyomozás során megállapították, hogy a lopást Sorin Popovici és Konstantin Moroide volt tisztviselők követték el. A bűnös tisztviselőket letartóztatták.

Hegyesúszamlás egy regáti községben. Buzau mellett, Folicior községben egy kilencven hold kiterjedésű hegyoldal nagy morajlás közben husz méterrel elcsuszott. A csuszamlás helyén óriási szakadékok keletkeztek, amelyekből bővizű források fakadtak.

Átfestették Szatmáron a cégtáblákat. Közöltük lapunkban, hogy Szatmár város időközi bizottsága elrendelte a cégtáblákon levő magyar feliratok eltávolítását. Tekintettel arra, hogy a kérdés felső bírósági ítélet előtt áll, az érdekeltek nem teljesítették az időközi bíróság rendeletét. Erre a város ösége különös intézkedéshez folyamodott. Mázolók jelentek meg az üzletek előtt és az összes magyar feliratokat bemázolták. A magyar feliratok erőszakos eltüntetése a város vezetőségének rendeletére történt.

Csodálatos szülési eset. A spanyolországi Cartagenában csodálatos szülési eset történt. Egy munkásasszony három hét leforgása alatt 9 gyermeket szült. A 9 gyermek közül kettő volt életképesen kifejlődve, a többiek meghaltak. Az anya nagyon legyengült, de az orvosok megmentették életét.

Robbanás történt a körösszegi malomban. A biharmegyei Körösszeg községben súlyos szerencsétlenség történt. A József-féle mûmalom nyersolajmotorja felrobbant és levegőbe röpítette a malomépület egész tetőzetét. Mihályi Sándor főgépész súlyosan megsebesült.

Drága borotválkozás. Az olaszországi Vitenzában egy férfi a borbélynál borotválko-

zásának díját, mivel nem volt aprópénze, sorsjeggyel fizette ki. A borbély elfogadta a sorsjegyet, amelynek értéke körülbelül fedezte a borotválkozásért fizetendő díjat. A sorsjegyet másnap kihúzták és a borbély 90 ezer lejnek megfelelő összeget nyert.

Halálos szerencsétlenség szilvaszedés közben. Doromus Paraschiva, tövisi asszony, kertjében szilvát szedett. Egy faág letört alatta és az asszony a kerítésből kiálló hegyes karóba esett. Rövid szenvedés után meghalt.

Halálos szerencsétlenség tak kettejesekből. Szeben vidékén egy csaló társaság különös módon használta ki az emberek hiszékenységét. Kézi prés segítségével az emberek szemé előtt a kettejesekből százejeseket gyártottak. A rosszul sikerült hamisítványok sok hiszékeny embert elkápráztattak és jól megfizették a csalók munkáját. A csendőrség elfogta a ravasz pénzhamisítókat.

Megszökött egy majom a liverpooli állatkertből. Liverpool, angliai városban egy ember nagyságu majom kiszökött az állatkertből. A majom több embert megsebesített, aztán egy üzletbe ugrott be. Leült a tulajdonos íróasztalához, kiborította a tintát, kihuzta a fiókokat és

mindent összetépett azokban. Mikor itt megunt, az utcáment és halálos rémülettel töltötte el a közönséget. Közben többen meg akarták fékezni, de a majom mindenkit leütött. Sétája közben a gyermek-játzóterre jutott. A gyermekek felügyeletére kirendelt nők rémülten menekültek el, a gyermekek a játszótéren maradtak. A hatalmas majom lefeküdt a földre és játszadozni kezdett a gyermekekkel. Csaknem egy óra hosszat tartott a gyerekekkel való játéka. Ezután a sétátérre ment és egy hölgynek udvarolni kezdett, megcsipkedte a hölgy arcát és át akarta ölelni. Ebben a pillanatban megjelent ápolója és elfogta. A majom kórándulása alkalmával hat embernek eltörte a lábát, négynek a kezét, egyet pedig fején sebesített meg. Érdekes, hogy a gyermek-játzóterren a kisgyerekeknek semmi bántódásuk sem esett, sőt a majom arra ügyelt, hogy játékközben ne érje baj a gyermekeket.

Elsülyedt egy hajó a Balti tengeren. A Balti tengeren vasárnap következtében elsülyedt egy hajó. A hajó tizenhat utasa vízbe fulladt.

Terjesszük a
Magyar Nép-et.

Megjelent a GAZDATUDOMÁNY második kiadása.

Dr. Nagy Endre és Dr. Szász Ferenc

GAZDATUDOMÁNY

tudjuk biztosítani. A könyv több, mint 600 oldalon foglalkozik a gazdálkodás tudományával és abban mindent megtalál a haladni vágyó gazda. Igyekeztek tehát mindenki sürgősen megszerezni a **Gazdatudomány** című könyvet.

című könyve előfizetőink számára kérésdijjal együtt 80 lei. A könyv bolti ára egyébként 90 lei. Ezen kedvezményes árat csak előfizetőink számára

roszlya mindig a lövek mellett vág s mintegy megfelezi, majdnem kettéhasítja a tuskókat, amelyek a következő fordulónál mind a bárázda fenekére kerülnek. Persze ezt az eljárást az egész föld szántásánál be kell tartani, vagyis egyszer sorközt, egyszer hanesikot kell hasíttatni s nyerünk így is olyan magágyat és olyan szép földfelületet, hogy a bükköny-földbe vetett búzánk talaja sem lesz külön.

Ezt az eljárást ott is alkalmazhatjuk,

ahol a kukoricát ritkább sorokba vetik, talán 26—30 hüvelykre; ilyenkor az ekét eszerint állítjuk be, vagyis kétszer fogja el a közt és úgy a hanesikot“.

Ezt a cikket, amint mondtuk, egy magyarországi kisgazda írta. A cikk arra is fényt vet, hogy az ottani kisgazdák milyen gondnal és szaktudással végzik munkájukat, mennyit kísérleteznek maguk is. Bizony, a mi gazdáinkra is ráférne a jó példa követése.

Porzolezni csak valódi Porzollal lehet.

aki viszont szárazpácoláshoz más elemzésű készítményt használ, az ne állítsa és ne is higgye, hogy porzolózott. Kérjen minden gazda kereskedőjétől vagy gazdakörétől valódi Porzolt, melynek minden egyes dobozán az engedélyezési szám és a 100 kg. vetőmagra számított 20 dekás keverési arányt jelző külön felragasztott szelvény látható, míg magának a valódi Porzollnak a színe téglavörös.

Az elmúlt hónap folyamán maga a Földművelésügyi Minisztérium vizsgálta meg legfőbb szerve útján a forgalomban lévő szárazpácolat és a vizsgálat azzal a meglepő eredménnyel járt, hogy nem minden szárazpácolat engedélyeztek a gazdák részére abban a keverési arányban, melyet az illető gyár eddig hirdett. A valódi Porzol, mely eddig 1 mázsa vetőmagra számítva, 20 dekás arányban volt használható, a legfőbb vizsgálat alapján a jövőben is ebben az arányban használható, mert a vizsgálat kimutatta, hogy a Porzol mindazon anyagokat tartalmazza, melyek az üszög elleni teljes védelem és a bőségesebb termés elérése érdekében szükségesek.

Igy részesült tehát a gazda 17 éve hűséges és hasznos barátja a PORZOL abban a megtiszteltetésben, hogy maga a minisztérium és annak legfőbb vegyvizsgálati szerve állapította meg egy mázsa vetőmagra a 20 dekás arányt, amikor számos más hasonló céllal forgalombahozott készítményre azt állapították meg, hogy azok használata egy mázsa vetőmagra csak harminc deka arányban engedhető meg.

Az eddig még kételkedőknek szolgáljon ez a vegyvizsgálat okulásul arra, hogy a jövőben vetőmagjukat porzolozzák, de erre

a célra azután tényleg valódi Porzolt is használjanak. Akkor nem lesz üszkös búzájuk, de lesz holdanként majdnem egy mázsa terméstöbbletjük, holott 10—15 kg-mal kevesebb vetőmagot kellett elvetniük, mint kékköves esáva esetén, mely a sérült magvak csiraképességét előli és melynek elvégzése hosszadalmas, tehát nem is gazdaságos.

Folyik a szüret az Érmelléken. Az Érmelléken a szüret jó kilátásokkal folyik. A termés mennyiségileg kielégítő, minőségileg elég jó. Az új bor iránt mutatkozik ugyan némi kereslet, azonban az árak még nem alakultak ki.

KÉKKŐ-csáva gazda kára, PORZOL-pác a haszon ára!

Vásároljatok **PORZOL-t**, melyet a Minisztérium engedélyezett és melynek hivatalos használati előírása 200 gr. egy mázsa vetőmagra.

Ha **PORZOL-t** kértek, vigyázzatok, hogy ne más' kapjatok.

Szövetkezetekben, magkereskedésekben üzletekben követeljétek az eredeti vörösszinű **Porzol-t**.

Piac

Áralkodolnak a mezőgazdasági gépek és szerszámok!

A kormány gazdasági bizottság több miniszter, alminiszter, bankkormányzó és több gazdasági vezető férfi bevonásával tanácskozást tartott a vasgyártmányok árának szabályozása tárgyában. A tanácskozáson kimondták, hogy a behozatali vámtörvényeket fogják és ennek következtében az eke, borona, ásó, kapa, villa körülbelül 25%-kal olcsulni. A kormány ezen az alapon rendeletet bocsát ki, hogy a vasgyártmányok árához semmi címen sem szabad más hozzáütni. Az új árak intézkedések azonnal érvényre lépnek és 1938. július hó 1-ig maradnak érvényben. A nagyjellegű árszabályozási intézkedéssel kapcsolatban Inculet, helyettes miniszterelnök nyilatkozatot adott az újságok számára. A miniszter kijelentette, hogy a kormány intézkedésének legfőbb célja volt, hogy az ipari és mezőgazdasági termékek ára között aránytalanságot enyhítse és ezzel a földműves-osztály életszínvonalának megemelését és eredményesebb munkásságát biztosítsa. Nyilatkozatát a következőképpen közölte: "Az ármegszabás folytán például a 70 kilós eke az eddigi 1060 lej helyett 1460 lejbe kerül. A rendelkezések be nem tartásának büntetése a gyárakkal szemben a különféle állami előírások megvonása, a viszonteladókkal szemben pedig az üzleti törvény alkalmazása lesz. Még ma utasítani fogjuk az önkormányzatokat a rendelkezések alkalmazására — fejezte be nyilatkozatát a helyettes miniszterelnök."

Drágulni fog a pamut.

A falusi lakosság által szövéshez használt pamutfonal ára kilónként 7 lejjel drágult. A pamut drágulása azért következett be, mert a pamut behozatali illetékét nagyon magasra emelték. Tekintettel arra, hogy a pénzügyminiszter nagyon bizakodó nyilatkozatot tett az állam bevételeiről, helyes volna, ha a falusi nép érdekeinek szem előtt tartásával a pamut behozatali illetékét leszállítanák.

Leszállítják a cement árát.

A kormány gazdasági bizottsága azzal a kérdéssel foglalkozik, hogy a cement árát leszállítja. A gazdasági bizottság a cementgyárosokat felszólította, hogy mérsékeljék áraikat.

Nem szabad nedves kukoricát árulni!

A közegészségügyi miniszter előterjesztésére a kormány rendeletet adott ki, hogy az ideai kukoricát csak teljesen száraz állapotban szabad forgalomba hozni. A nedves kukorica ugyanis közegészségügyi nézőpontból veszélyes, mert betegségeket okozhat. Másrészt a külföldre szállított nedves kukorica elrontja a romániai gabona jó hírnevét.

Maximálták a tűzifa árát.

A kormány, hogy a tűzifakereskedők üzérkedését meggátolja, a tűzifa árát maximálta. A bükkfa vagonja a rakodónál 4100, a jobb minőségű cser-, tölgy- és gyertyánfa vagonja 4500 lej. Azokat a kereskedőket, akik az előírt árakat nem tartják be, szigorúan meg fogják büntetni.

Piaci árak Nagykárolyban.

Buza 430—440, rozs 450—460, árpa 370—380, zab 320—330, kukorica 280—320 lej mázsánként.

Állatárak Szatmáron.

Hizlalt ökör 17—18, hizott sertés 19—21 lej élősúlyban kilónként. Fejőstehén darabonként 6—7 ezer lej. Igásló páronként 10—12 ezer lej.

Terményárak Brassóban.

Buza 490—530, rozs 430—450, sörárpa 500—520, takarmányárpa 400—440, zab 450—480, kukorica 400—420, lencse 800—1200, fehér paszuly 750—800, krumpli 140—190 lej mázsánként.

Takarmányárak: préselt széna 200—220, széna 150—160, szalma 80—90, korpá 340—360 lej mázsánként.

A Réthy Ferenc és Gufárt Károly szerkesztésében
1937/38 iskolai évre megjelent

Diák-zsebkönyv,

változatos-gazdag tartalmánál és díszes kiállításánál fogva a mai diák legkedvesebb barátja. A Sport rovat szerkesztője: Horosz Béla, a közismert jeles — sportember. (A közölt sok hasznos sportismeretből kiemelendő a „Magyarok az olimpián” című cikk, amelyben 1893 Athén-től 1936 Berlin-ig felsorolja a helyezést elért magyar versenyzőket.)

Ára 20.— lej. Vásznonkötés.

Kapható minden könyvkereskedésben, de megrendelhető a „Diák-zsebkönyv” szerkesztőségétől is, Cluj-Kolozsvár, Str. Baron L. Pop 5., lej 20.— ár + 10.— lej ajánlási díj ellenében.

Mulafató

Két búzaszem.

A megdermedt föld alatt
Két parányi buzamag
Összesimul kedvesen. —
Az egyik szól csendesen:

Magtestvérem, nem jó élni.
Nem tudok már jót remélni.
Majd megfagyok! Jég a fészke.
Hátamon a halált érzem.
Elpusztulok tél fagyában,
Ó, pedig én élni vágytam.
Vágytam nőni, felszaladni,
Kincses lelkü kalászt adni,
Aranykalászt, ezüstmagot,
Dús kéréket, dús asztagot.
Jaj, de látom sok szép álmod,
Valóra már sose váltom.
Elfonnyadok, elsenyvedek,
Új élet már sosem leszek...

A megdermedt föld alatt
A másik kis buzamag
Kezd a szóba csendesen,
Bizakodón kedvesen:

Magtestvérem, ó, ne fájjon,
Hogy hideg van a tanyánkon.
Van jó ruhánk, Isten adta,
Mégvéd az a téli fagyba.
Van paplanunk puha, fehér.
Nem halunk meg, ne félj, ne félj,
Jó apánk is arra intett,
Edzeni kell sziveinket.
S szabad szívvél, égbe törve,
Minden gátat elsöpörve,
Nagyok leszünk, kincses szépek.
Kalászt ontunk dúsát, szépet.
Áldást szórunk asztalára
Mindenkinek aki árva.

A megdermedt föld alatt
Két parányi buzamag
Átöleli egymást szépen
S együtt bíznak, bizakodnak
A tavaszi ébredésben.

MÓRA LÁSZLÓ.

A fordított palkönyv

— Torockói szájhagyomány után. —

Kádán és Büdzsik tatár vezérek 12 év őszen végigpusztították Erdélyt. Büdzsik legharciasabb lovascsapata az Aranyos gyébe is behatolt. Így érték el Torockón hatalmas fatörzsekből épített várához, am a Székelykő gerincének legmagasabb hely állott. Büdzsik vezérnek megtetszett az in sen hagyott terjedelmes erődítmény, ah nan minden irányban messze ellátható törzscsapatával együtt szépen beköltöz abba, mint a veréb a gazdátlan fész fészekbe. Téli szállásnak éppen jó volt az vár. A fűthető termekben és cellákban m denesetre jobban érezték magukat a cop tatárok, mint szellős sátraikban, kivált zord tél folyamán, mely, egykori feljeg zések szerint, olyan kemény hideg volt, ho az erdő madarai csonttá fagyva hulltak le fákról.

A tél sokáig tartott, de amint kitar szodni kezdett, Büdzsik katonái folytatt gonosz portyázásaikat. Apró lovaikkal ism bebarangolták a szomszéd vármegyéket, fosztogatták a jómódu falvakat s a közele városokat. Raboltak, gyujtogattak min niütt. Nehéz idők jártak akkor a szegé népre.

Egy szép tavaszi napon Büdzsik ve hús lovassal megindult Torockó várából Maros völgye felé. Egyszer csak látja, ho lenn a hegy lába mellett elhuzódó göröngy úton egy lófogát igyekszik alighanem Tor városába. Egy fátyolozott arcú nő ült a csiban, amelynek mindkét oldalán két-két felfegyverkezett lovaskatona lépdelt.

— Ez valami nemes úrinő lehet, ho ilyen őrség kíséri! — szólalt meg az eg kontyos vitéz.

— Azonnal megtudjuk, hogy kikhez v szerencsénk! Katonák, előre! — adta ki vezényszót Büdzsik, s a lankás lejtőn lef ügetve, körülfozták az utasokat.

A fegyveres ellenfelek összecsaptak. négy magyar lovas a huszonegy tatár ell oroslánként harcolt. Négy nyilvessző gada a tatárokat, s mind a négy szívet lált. Azután villámgyorsasággal dolgoztak magyar buzogányok. Nehány tatárkopony alaposan bezúztak, de hiába volt a vitézség.

erőfeszítés, mert a tatárok nagyszáma
szökött. Rövid idő elteltével a kocsis és a
kisérő vérbefagyva feküdtek az ut porá-

A fehérfátyolos hölgy megdermedten ült
kocsiban. Menekülésre nem gondolhatott.
Szánatosan nézett a halálba.

Büdzsik hozzányargalt. Derüs képpel tu-
kolta:

— Ki vagy? Mi a neved? Honnan jössz?
A kérdésekre nem jött válasz.

Ekkor a vezér kíváncsian megemelte a
arcáról a lenge fátylat. Büdzsik elbűvöl-
nézte a gyönyörű jelenséget, a fiatal
ny hamvas arcát, tüzes ígésző szemét.

— Tündérr királynő, szólj! Ki lánya vagy?
Szószás hajnal teremtett-é? Vagy az ezüst
szugár?

Hiába volt a vezérnek minden hizelgő
szava, a leány némán tekintett reá. De
egy villanásából szikrázott mélységes gyü-
lölete.

— Nem árulod el kilétedet? Nem baj!
Menny nap múlva biztosan jobb kedvű le-
ány, ha majd öledbe öntöm azt a sok gyé-
möt, drágakövet és aranyat, mely mind a
szegénynek lesz!

Ezzel intett vitézeinek, akik már csak
menekülni voltak. A gazda nélkül maradt
kocsikat összeretelték, Büdzsik a kocsiba ült
szép leány mellé, aztán megindult a menet
széles terepre a torockói várba.

A leány nem jajveszékelt. A rémület még
könnyét is visszaszorította. Az imént le-
szótt borzalmas jelenet megfagyasztotta
szíve a vért. Reszketett minden tagjában.
Szíve kezébe temetve, a félelemtől szepe-
ngött. Mi lesz most vele? Talán örökös rab-
slávként kerül? Közel-távolba egy jótéltélek
szegény, aki rajta segíthetne... S ekkor eszébe
jött a gondviselő Isten, aki a jóakaratu em-
ber sohasem hagyja el... Mindenütt ott
van, mindent lát... Kissé megvigasztalódva,
széleskedni kezdett.

Talán még jobban megkönnyül, ha tudta
volna, hogy nem is olyan messze, az erdő szé-
lén éppen két felvinci famunkás, jobbágy,
akik bokor mögé bujva végig szemtanuja volt
a táborozó támadásnak. Mikor a tatárok el-
szökött, az öregebbik így szólt társához:

— Megismeréd-e ki volt a leányzó?

— Meg én!

— No akkor siess Péter! A te lábaddal se-
kély fiatalabb, mint az enyém. Délig haza ér-
hetsz. Jelentsd otthon a bíró urnak, hogy
Ilona kisasszonyt elrabolták a hitvány tatá-
rok, s több mint bizonyos, hogy Torockó vá-
rába viték. Siess! Hátha pénzzel, megymás-
sal még ma kiválthatják azt a szépséges
leányzót... Én is majd utánad baktatok.

Péter szó nélkül vállalkozott a hírvé-
zésre. Lábát ugyancsak a nyaka köré kerít-
tette. Még nem volt dél, mikor holtfáradtan
Felvincere érkezett. Kis idő elteltével már az
egész falu tudta a szomorú hírt.

A bírók háza siralombázzá vált. Nosza
ami arany-ezüst, ingó-bingóság a pince titkos
rejtékhelyén már hónapok óta elásva volt,
most mind előkerült.

— Az utolsó dénáromat is feláldozom
drága leányoméért! — kiáltotta a bíró elkese-
redve. — Magam megyek érte!

— Bizony egy tapodtat sem tesz érte! —
felelte Gyécsa, a férfierőtől duzzadó, fiatal
kovácmester. — Menyasszonyomat én men-
tem ki a bajból, senki más! Ha tervem si-
kerül, még ma éjjel ő is itthon lesz. Nem kell
nekem ezüstmarha, kincs, drágaság! Ami
kell, elvégzi azt egy pár szerszám, az én szé-
kely agyafurtságom s a két izmos karom.

Gécsa nem volt bőbeszédű, s amit kije-
lentett, azt nem lehetett tréfászóra venni.
Hazament, felnyergelte Aba lovát, magához
vett egy patkoló kalapácsot, szegeket, egy
acélhátú ijjat jó erős vasvilakot, továbbá
egy tizenöt méter hosszú, vastag selyemzsi-
neget, aztán lóra ülve, utnak indult. Sebesen
vágatott, s kora alkonyatkor Torockó vára
előtt állott. Jól ismerte a környéket. Hisz a
tatárdulás előtt gyakran járt erre, mikor a
torockói vasművesektől szekérterü vasruda-
kat szállított patkók, ablakrácsok s egyéb ko-
vácmunkák számára.

A várat egész a bástyáig sűrű tölgyes
szegélyezte. Innen kémlelt kifelé. Egy em-
beri lélek nem sok, de annyit sem látott a
vár körül. Ezt jójelnek vette. Azonban az
északi bástya ablakaiból erőteljes férfikar-
nak morgással kísért, furcsa éneke hallat-
szott. Talán templomi ének?

Valóban a pogány tatárok most éppen
templomozást tartottak. Ugyanis ma dél-
után futár érkezett azzal a sürgős hírral,
egyszersmind parancsal, hogy Ogadai, a ta-

tárok nagykánja, még a tél folyamán elhalván, Batu és Sagutaj fővezérek seregeikkel azonnal vonuljanak ki a Duna-Tiszaökről, valamint Erdély földjéről, s amilyen gyorsan csak tehetik iparkodjanak haza Nagymongoliába. E hír vétele után Büdzsik könnyörgő énekekre hívta össze várbeli katonáit. Rengeteg hosszú és nehéz ut előtt állanak, nem árt, ha a gonosz szellemeket egy kis berbitéléssel kiengesztelni próbálják. Holnap reggel indulniok kell.

No így állt a dolog! Gécsának természetesen minderről sejtelve sem volt. Ő most csak annak örvendett, hogy senki sem áll útjában. Érezte, hogy sok ideje nincs a figyelgetésre, megsarkantyuzta Aba lovát s a vár elé rugtatott. Majd megkerülte a déli szeglettornyot, mely mögött egy fenyőerdő húzódott végig. Itt hirtelen megállította lovát. Hallgatózott.

A torony egyik magasán fekvő, keskeny ablakán át keserves női hang sirt be a bitoros alkonyatba. Nehány magyar szó is belevegyült a zokogó sirásba. Rögtön felismerte Ilona hangját. Tehát itt van!

Gécsa paripájával beugratott az erdőbe, végigszáguldott azon, el egy csörgedező patakig. Itt leszállott a lóról. Úgyes szakértelemmel, gyorsan lerántotta Aba patkóit, aztán bűvészgyorsasággal mindegyiket fordítva verte fel a patakra, úgy, hogy a patkó hátulsó része került a pata elejére. Mikor ezzel készen volt, nemsokára ismét lóháton termett a torony alatt. Körülnézett. Senki sines közelben, de a keserves sirás még mindig tartott.

Gécsa a vasilag zsineget rákötötte a nyilvessző szakállára, a vesszőt belehelyezte az íjj reteszébe. Kifeszült a hur, meghajolt az ív, pattant a nyilvessző, mely zugott mint a sebesszárnnyú szélvész, s hegye recsegve furta be magát az ablak tölgyfapárkányába. Arasznyira befuródott. A vasvesszőről tizenöt méter mélységbe lógott le a ráhurkolt, erős seilyemzsinég.

A nyilvessző éles hangjára a zokogás nyomban elhalt. Ilona — mert valóban ő volt a torony rabja —, rémülve az ablakhoz rohant. De ijedelme milyen óriási öröme változott, midőn a torony aljában megpillantotta az ő szerelmes Gécsáját. — Ilonám, menekülj! Minden perenyi késedelem halálos lehet. — Aztán intette is, mondta is: — Másszal ki az

ablakon, s óvatosan ereszkedjél le a zsinegen! Ne félj! Erős... Megtart!...

Ilonából most egyszerre elszánt, bátor leány lett. Minden habozás nélkül kimászott az ablakon. Láta, hogy a nyilvessző keményen áll, belefogózkodott, majd a kisujjával vastag zsineget ragadta meg, s vigyázva kiszórt azon lefelé. Csakhogy a zsineg vége már két méternyire volt a földtől. Ilona egy lépés rész ugrással Gécsa karja közé vetette magát.

— Most fel a nyeregbe! Te hátam mögött ülsz! Kapaszkodjál belém! Ha a tölgyes észre nem vesznek bennünket — suttogta Gécsa — akkor már hiába követik lovuk nyomát. Az sohsem fogja őket helyes utigazítani.

Szerencsésen a tölgyesbe érkeztek, senkisémm látta szökésüket.

Mikor Büdzsik az imaházból lakószobájába vonult, első dolga volt, hogy érdeklődött a szép rabnőjéről. Irtózatot haragra gyújtott, mikor megtudta, hogy a lánynak hű helye van.

A nyilvessző és az arról lelógó zsineg mindjárt elárulta, hogy a szökésnél férfiak segédkeztek.

— El kell fogni őket! — ordította a vezér indulatosan. — Még nem lehetnek messze.

Büdzsik többedmagával a nyomok kutatására indult. Azonnal felismerték a magyarló patkónyomait, amelyek a kissé nedves agyagos talajba jól belemélyedtek.

— Hohó! — kiáltotta élénken az egyik tiszt. — Itt nem egy lónak, hanem két lónak a patkónyomát különböztethetjük meg.

Valóban a tölgyfaerdő felől két lónak érkező nyoma látszott, mely a vár szeglettornyója alatt elvonulva a fenyveserdőbe vezetett, le egészen a Torockó felőli patakig, ahol a patkónyomok elvesztek.

— A szökevények bizonyára a patak medrében folyatták utjukat!

— Igen, csakis erre menekülhettek, Aranyos völgye felé!

— Torockón bujkálhatnak!

— Lóra! Utánuk! — kiáltotta Büdzsik. A föld fenekéből elő kell őket keríteni!

Elég az hozzá, hogy a szökevényeket megfordított patkók félvezető, hamis nyomán éppen az ellenkező irányban keresték. Belovagolták egész Torockó hatá-

rát, de eredménytelenül. Pedig még a telihold fényes világossága is segítségükre volt a keresésnél.

Büdzsik vezér éjjeltájban bosszusan szüntette be a hiábavaló nyomozást.

Gécsa menyasszonyával akkor már Felvine határában járt.

A haragos vezér másnap reggel dulva-fulva, felgyújtatta a várat. Egyszerre négy oldalon szöktek magasba a lángoszlopok s úgy elhamvasztották a hatalmas faalkotmányt, hogy a várnak még pora sem maradt meg a

Székelykőn. Azután csapatával elindult Enyedre, ahol több sereggel egyesülve, a Havasalföld irányában kitakarodott az országból.

Ez eset után Gécsa kovácsmester uram, aki Felvine egyik legvagyonosabb polgára volt, nemsokára megtartotta pompás lakodalmát a szép és hűséges Ilonával s amint a krónika beszéli, házasetük nagyon hosszú és boldog volt istenáldotta családjuk körében.

Teleky Dezső.

Apróságok • Adomák

Pénz nélkül Európán át.

Lamerton Walter angol fiatalember 500 pengőbe fogadott egy magyarországi barátjával, hogy 10 nap alatt Budapestre utazik, anélkül, hogy az ut egyetlen fillérjébe kerülne. A fiatalember sikeresen hajtotta végre tervét, mégpedig olyan módon, hogy az országúton haladó automobilokra kérekedett fel. Összesen 44 automobil tulajdonos teljesítette az angol fiatalember kérését. Budapestre az ut utolsó szakaszán egy magyar versenyző vitte. Lamerton a fogadást megnyerte és az 500 pengőből több hétig nyaralt Budapesten.

Az ezeregyéjszaka meséi elevenedtek meg Aga Kán estélyén.

A Népszövetség őszi ülészakánának elnöke Aga Kán indiai fejedelem, a világ leggazdagabb emberei közé tartozik. A népszövetségi kiküldöttek tiszteletére közelebről estélyt rendezett, amelyen három ezer vendég vett részt. Az estély a Népszövetség új palotájának közgyűlési termében folyt le. A terem tizenötezer főzsával, tizenötezer szegfűvel és sok más virággal díszítették fel. Az ételeket a legkiválóbb francia szakácsok készítették. A vendé-

gek 150 kiló finom halikrát, 4000 üveg francia pezsgőt fogyasztottak el. A zenét Európa tizennégy legnagyobb zenekara szolgáltatta. Az estélyen tizenegy orvos és 40 ápoló is teljesített szolgálatot. Aga Kán minden meghívottnak ajándékot is adott. Beeslések szerint Aga Kán estélyére tízmillió lejtnek megfelelő összeget áldozott.

A világ legrégebbi ujsága.

A világ legrégebbi ujsága Kínában jelenik meg. Az ujság neve »Tsching-Pao«. Ez a napi ujság először 912-ben jelent meg. Az említett ujság tehát 1025 esztendeje szolgálja a közérdeket. Tulajdonosai, szerkesztői és kiadói mindig szókimondó, bátor emberek voltak. Az ujság egyezredéves fennállása alatt az ujságnak 800 alkalmazottját fejezték le a különböző kínai kormányok, mert nem akarták ujságjukat a kormány érdekeinek szolgálatába állítani.

Jól keresnek Newyorkban a kártyavetőnők.

A newyorki adóhivatalok kimutatása szerint a Newyorkban élő kártyavetőnők évi jövedelme 25 millió dollárnyi összegre rug. Szomorú dolog, hogy a babona ennyire el van terjedve Newyorkban.

A világ legnagyobb hivatala.

A világ legnagyobb hivatala a „Metropolitan“ életbiztosító társaság központi irodája Newyorkban. Az óriási biztosító társaság az egész világ legnagyobb vállalkozása. Biztosított feleinek a száma 78 millió. A vállalatnak tizennégyezer tisztviselője és huszonhatezer ügynőke van. Irodáinak hőmérsékletét és az irodák levegőjének a tisztaságát gépi berendezéssel szabályozzák, hogy a tisztviselők munkaképességére legelőnyösebben hassanak. A világitást önműködő szerkezet szabályozza, hogy éjjel-nappal pontosan egyforma fényben dolgozzanak a hivatalnokok. A szobákban hangtompító berendezések fojtják el a legkisebb zörejeiket. A tisztviselők évente 85 millió levelet intéznek el. A biztosított felek nevei és adatai szekrényekben vannak elhelyezve. Ha a szekrényeket egymásmellé raknák, tizennyolc kilométer hosszú szekrény sor kapnának.

Érthető kérdés.

Egy székely hosszú kürtökálapot lát egy ur fején. Tiszteletudóan köszönti, megállítja és kérdezi:

— Hát uram, abban a kalapban végedes végig mind fő van?

Tanácsadó

Azon előfizetőink részére, akik bármely ügyből kifolyólag tanácsra szorulnak, ezen rovatunkban készségesen megadjuk a választ. Tekintettel arra, hogy szakértőinknek a tanácsadásért fizetnünk kell, felkérjük olvasóinkat, hogy a beküldött tanácskérő levélhez mellékeljenek 20 lejt, (orvosi tanácsokért 30 lejt), téynyebbség okáért bélyegben. A tanácsadás költségeit mi nem fedezhetjük. Ha a választ levélben kívánják, ezenfelül még külön portódíj is becsüldendő. Csak azokra a levelekre válaszolunk, amelyekhez a 20 lejt is csatolva van. Fenntartjuk azonban azt a jogot, hogy olyan levelekre, amelyek közérdekűek, a választ lapunkban adjuk meg.

M. J. Az érvényben levő törvényes intézkedések értelmében minden ingatlanra vonatkozó jogügylet, tehát például az Önök között hangoztatott adásvételi ügylet érvényességéhez is írásbeliség szükséges, ami azt jelenti, hogy a szóbeli adásvételi ügylet, neha azt foglalóval is megerősítette, — érvénytelen. Ennek következtében egyilyen érvénytelen ügylet alapján mindegyik félnek joga van visszakövetelni a másik féltől, amit egy ilyen megállapodás alapján teljesített. Leveléből csak sejteni tudjuk, hogy Önnek nincsen írásos szerződése, tehát Önnek nincsen jogában szerződést teljesítést kérni az eladótól, nem követelheti tehát az ingatlant sem pedig bekebelezésre alkalmas okiratot csak a már adott felpenzt követelheti vissza, amit az eladónak sines joga visszatartani éppen azért, mert Ön egy érvénytelen ügylet alapján fizette, tehát a fizetése tartozatlan fizetés jellegével bír.

K. J. Amennyiben adósa nem hajlandó békés úton fizetni, perelje be a bíróságon, illetve adja át az ügyet egy megbízható ügyvédnek. Önnek nincsen szüksége, de nem is áll érdekében, hogy a konverziós törvényre hivatkozzék. Ugyanis, ha az adósa ingatlan tulajdonos és nem esik a törvény 69. §-ban tárgyalt valamelyik kivétel alá, úgy a követelés konverzió alá esik és Ön nem tehet semmit a törvény alkalmazása ellen.

L. J. Mint írja, nagynénjétől olyan feltétel mellett kapott ajándékba egy kertet, hogy élete végéig el kell őt tartania. Nagynénje június hónapban meghalt

és örökösei azt követelik Öntől, hogy a kert termésének felét adja át nekik. Tekintettel arra, hogy Önnek szabályszerű okirata van az adományozásról, amelyben kifejeztem az áll, hogy nagynénje halála után a kertet mint teljes jogu tulajdonos használhatja, a örökösöknek nem kell az ez évi termésből vagy jövedelemből semmit sem fizetnie. A per kimenetele ne aggassa, mert helyzete egészen világos és nem vitatható az a joga, hogy az ez évi termés fölött szabadon rendelkezzen.

Szőlőtermelő, Érmihályfalva. A leírásból arra következtetünk, hogy a bor mellékeze fémiz. Ez nagyon kellemetlen baj. Ha a bor hosszabb ideig valamilyen fémfelülettel érintkezik (réz, vagy sárgarézedénnyel, vagy eszközzel), akkor attól kellemetlen, sokszor undorító fémizt kap. Előáll ez a baj akkor is, ha a sárgaréz csapot a hordóban hagyjuk. Ebben az esetben a bor, amely a csapban, vagy ahhoz közel volt, ihatatlan rézizüvé válik. Az ilyen bort ne keverje a többihez, hanem öntse a seprőbe. Ha a hanyagul kezelt rézedényben a visszamaradó bor megecetesedik, ecetsavas-réz (grünspan) képződik. Ez mérgezést is okozhat. A baj ellen csakis gondos kezeléssel és feltétlen tisztasággal védkezhetünk.

A szerkesztésért felel:

GYALLAY DOMOKOS

Őszi ültetésre

Teleki Arvéd faiskolája **Iara**, jud. Turda ajánl: Jonathan, Ontario London. Török Bálint, Batul. Arany Pármen, Boskoop szépe

alma csemetéket

Rákóczy, Ageni **szilva** ringló, nagygyümölcsű eper és ribizke folytontermő málnatöveket tíz és száz darabonként előnyös árban.

Szerkesztői üzenetek

Alább felsoroltaknak köszönetet mondunk a bejelentett új előfizetőkért.

F. I. Székelyföldvár. I. F. Szapárfalva. M. Gy. Vervölgy. N. J. Erzsébetváros. Sz. J. Kápolnásfalu.

ELŐFIZETŐINKHEZ! Amint megelőző számainkban közöltük, vidéki megbízottaink több meggyében felkeresték, illetve felkeresik előfizetőinket, hogy a hátrálékos díjakat beszedjék. Ez uton ismétellen figyelmeztetünk minden hátrálékos előfizetőt, hogy megbízottainknak a hátrálékos összeget szabályszerű nyugta ellenében fizessék ki részben azért, mert ez rájuk nézve pénzbeli megtakarítást jelent, részben pedig kijárástalanunknak, szüksége van minden pénzre és így hamarabb hozzájutunk mi is, mintha póstautalványon és későbbben küldenék el a hátrálékokat.

K. G. Varsánd. Nálunk nincsen raktáron a kért füzet. Szíveskedjék közvetlenül a berlini céghez fordulni levélileg. Irhat magyarul is.

A következő befolyt pénzeket nyugtázzuk: M. K. Szinerváralja 155. L. S. Ikafalva 155. K. B. Pipe 155. B. Á. Iszló 155. G. L. Székelyvaja 75. T. M. Pókafalva 65. V. M. Alsóilosva 85. M. J. Ferend 307. V. S. Bala 155. B. A. Vizakna 155. B. D. Alsószentmihály 600. Kiségerfalváról: O. B. S. J. és T. L. 450. F. K. Kovászna 155. B. A. Gyergyóalfalu 190. G. S. Nagysomkut 107. könyvek elküldve. K. K. Keglevicsnáza 150. K. K. Kőszegremete 150 (r. 1937. dec. 31-ig). W. P. Borpaták 155. Sz. J. Gerebenes 150. Cs. Gy. Ákosfalva 105. G. M. Árapatak 155. H. I. Arad 75. I. F. Szapárfalva 150. G. A. Bucuresti 150. K. F. Felsőtopa 166. V. F. Abrudbánya 155. F. S. Sepsiszentgyörgy 155. Id. G. M. Pókakeresztur 115. H. M. Konca 605. özv. B. P.-né Vizakna 155. Sz. I. Kárásztelek 150 lejt.

A száz esztendőös székely.

Czirják Ágoston gyergyókilyénfalvi székely az év szeptember 8-án, Kisasszony napján töltötte be a 100 évet. Ősi szokás szerint husvétkor, a feltámadási körmenet alkalmával a Czirják csa-

lád férfi tagjai viszik a feltámadási Jézus szobrot. Ágoston bácsi 60 évnél több ideig hordozta. Csak 95 éves korában — mikor már gyengülni érezte erejét — adta át a szobrot János fiának. Ágoston bácsi most, születésének száz éves évfordulóján még egyszer kezébe vette az Ur Jézus sokat hordozott szobrát, melegen magához szorítva megcsókolta s könnyhullatva ezeket mondta:

— Ó, édes Jézuska mennyit hordozálak!

Ágoston bácsi ma is kitünően érzi magát. A litánia éneklése mellett vágogatja és hordja a tüzelőfát. Minden évben, husvét nagyszombatján dédunokájával, Jóskával, elvezeteti magát a templomba s elvégzi szent gyónását. Nagyon hall és hozzátartozói féltik. Különösen az utcára nem szívesen engedik, de Ágoston bácsi ha szerét ejt-heti megszökik hazulról.

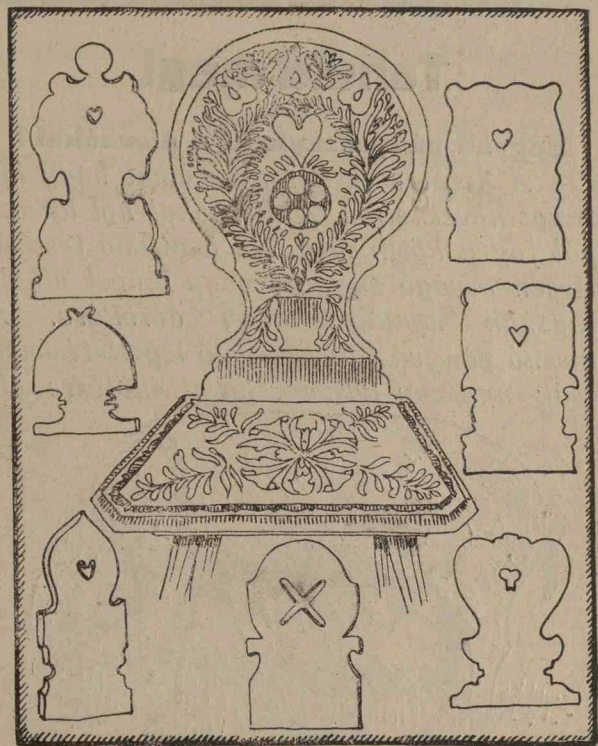
A jubiláló Czirják Ágoston különben az egyik legrégebb székely családból származik. Ősei főképen a háromszékmegyei Sepsisétfalva, Zoltán, Kilyén és Bodok-nevű községekben, a Csikmegyei Szentsimon, Csicsó, Rákos és Gyergyókilyénfalván és a marosmegyei Nagyernyén éltek. A család ősi mivolta mellett a XV. századból 4, a XVI. századból 10, a XVII. századból 6, a XVIII. századból 4 hiteles okleveles adat tanus-

codik. A Czirják-ősök a székely közéletben, sőt a magyar életben magas méltóságokat viseltek. Volt közöttük sepsii főkapitány, királybíró, háromszéki főkapitány, II. Lajos király kamarása, csiki főkapitány, székely táblabíró, ezredes, Csik főkövetje stb.

Ágoston bácsi is nagy nevezetességet szerzett magának: illő, hogy mi is megemlékezzünk róla.

Domokos Pál Péter.

A magyar diszítés alapformái.

A székeknek rendszeresen a hátát (tám-láját) diszítik. Ügyesen töltik ki a kivágott szív forma körüli teret, változatos és izléeses a székek hátának kivágása. A festett diszítés rendszerint ezekhez a kivágásokhoz alkalmazkodik.

Néha az ülökére is festenek, honnan azonban könnyen lekopik. Épen ezért a festett ülökés szék ritkább.

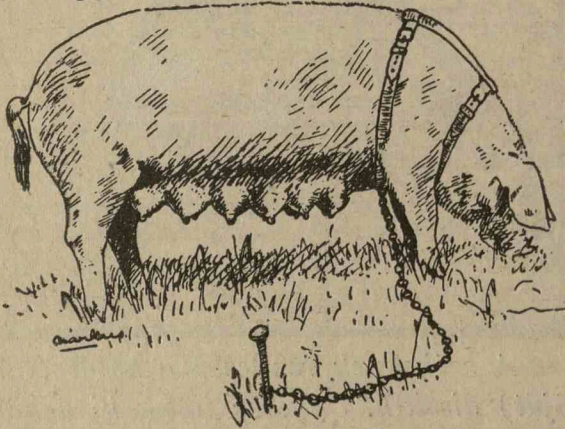
Üivassátok a Magyar Népi Könyvel.

Megpihen a kasza, sarló,
Harmatos a sárga tarló.
Ám a munkát nem teszed le:
Magyar Népet a kezvedbe!

Tanuld meg!

Hogyan pányvázzuk ki a disznókat?

A disznók kipányvázásánál nagy hibákat követnek el. A disznókat hol lábuknál fogva kötik meg, hol a disznó testébe élesen bevágó zsineget vagy láncot alkalmaznak nyakára vagy derekára. A disznó pányvázattal való legeltetésének csak úgy van haszna, ha a kikötésre al-

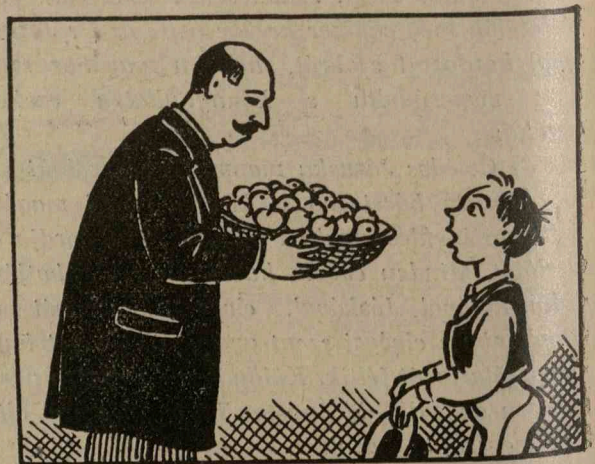
kalmazott pányva nem kellemetlen az állatnak, egészségét nem veszélyezteti, nem gátolja abban, hogy szabadon mozogjon és tetszése szerint legeljen és turjon.

A nem megfelelő szijjak, zsinegek és láncok, tehát mindenképpen károsak a sertések kipányvázására. Képünkön házilag könnyen elkészíthető pányvát mutatunk be. Csaknem ingyen előállítható a háznál heverő szijdarabokból, elkészítése pedig nem kíván különösebb ügyességet. Igyekezzék tehát mindenki kipányvázott disznóinak ilyen pányvát készíteni.

A paradicsomlevél kitűnő szer a hangyák ellen.

A kamarában kellemetlenkedő hangyák ellen gyakorlati tapasztalatok szerint nagyon jól bevált a paradicsom levélzete. A hely közelében, ahol hangyák járnak, néhány kötés paradicsomlevelet helyezünk el. A hangyák a paradicsomlevél szagát nem szeretik és elmenekülnek az ilyen módon megvédett helyről. Szekrényekben is alkalmazhatjuk az eljárást.

Az almák száma.

— Ezt a kosár almát ajándékba küldi édesanyám a tanító urnak.

— Nos, mondd meg édesanyádnak, hogy alkalmilag személyesen fogom megköszönni ezt a húsz gyönyörű almát.

— Az Isten szerelmére, tanító ur, legyen olyan szives és köszönjön meg húszonöt darabot.